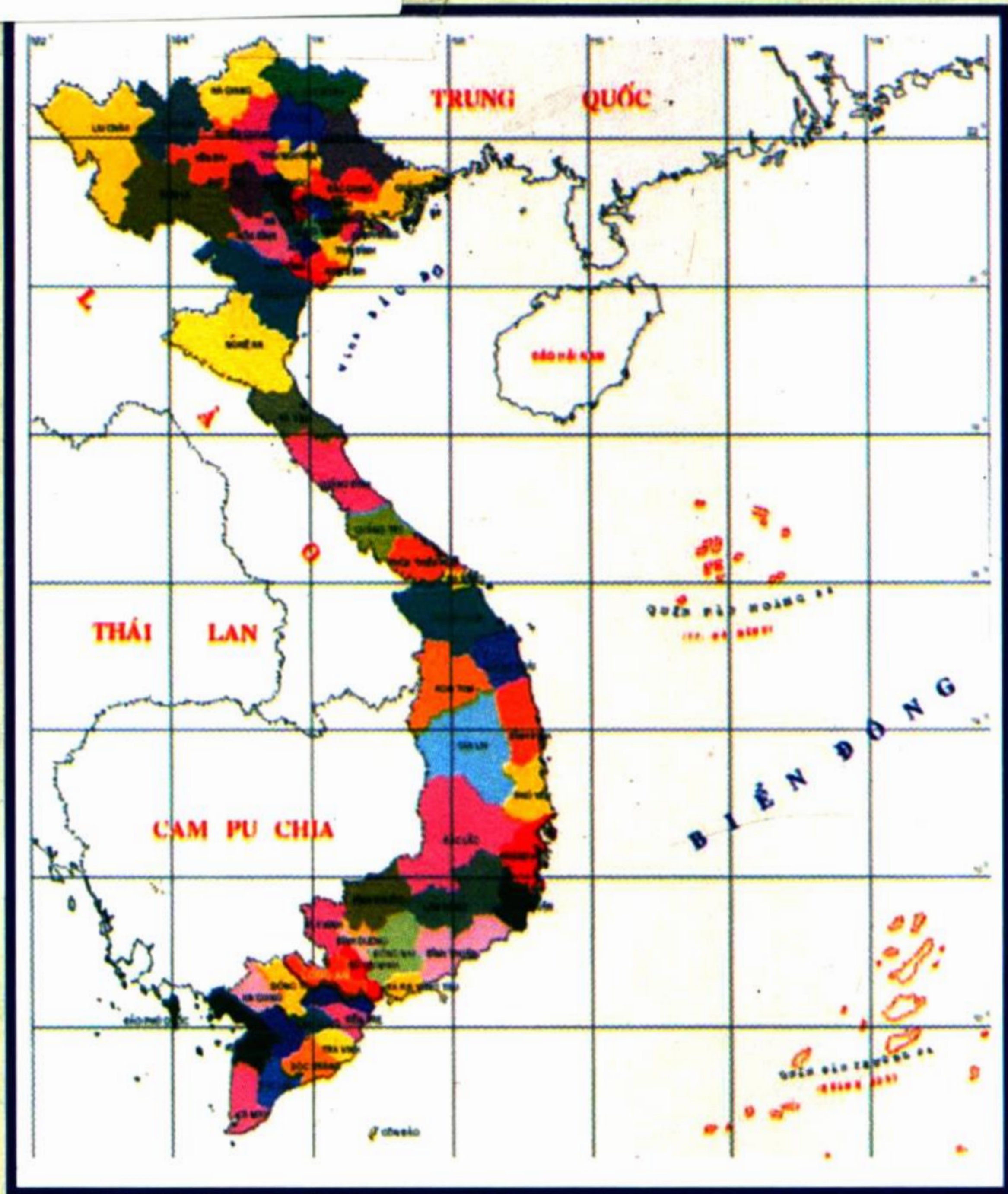


CK.0000066062

ÊN HÀNH CHÍNH
NGUYỄN THỊ PHƯỢNG



TỔ CHỨC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH- LÃNH THỔ VIỆT NAM

(Sách tham khảo)



NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**TỔ CHỨC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH-
LÃNH THỔ VIỆT NAM**

Mã số: $\frac{32(V)1}{CTQG-2013}$

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH
Chủ biên: TS. NGUYỄN THỊ PHƯƠNG

TỔ CHỨC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH- LÃNH THỔ VIỆT NAM

(Sách tham khảo)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
HÀ NỘI - 2013

Chủ biên

TS. NGUYỄN THỊ PHƯỢNG

Biên soạn

TS. NGUYỄN THỊ PHƯỢNG

TS. LƯƠNG THANH CƯỜNG

TS. TRẦN DIỆU OANH

ThS. BÙI THỊ HẢI

ThS. LÊ NGỌC HÙNG

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ được hiểu là một bộ phận của tổ chức cấu trúc hành chính nhà nước, thể hiện sự phân cấp quyền lực giữa Nhà nước trung ương (hoặc các chủ thể) với các cộng đồng lãnh thổ địa phương; đó là việc phân chia (hoặc thừa nhận) các đơn vị lãnh thổ của quốc gia thành các đơn vị (cấp) hành chính - lãnh thổ để triển khai, áp đặt quyền lực nhà nước ở địa phương. Ở nước ta, tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ trong công cuộc đổi mới nền hành chính quốc gia hiện nay, luôn gắn với mục tiêu xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân.

Tiêu chí cơ bản để xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là sự *tuân thủ nghiêm chỉnh pháp luật và mức độ thoát ly của cá nhân và tổ chức khỏi sự kiểm soát của Nhà nước*. Vì vậy, việc nhận thức đúng đắn mối quan hệ giữa Nhà nước và công dân trong hoạt động quản lý nhà nước trên cơ sở tiêu chí về Nhà nước pháp quyền sẽ là những bảo đảm cần thiết cho công cuộc đổi mới: từ việc xây dựng và hoàn thiện thể chế về nền hành chính phục vụ, đến việc tổ chức và hoạt động của các thiết chế trong hệ thống chính quyền nhà nước các cấp, đặc biệt là các cơ quan chính quyền địa phương là một xu thế tất yếu.

Trong điều kiện hiện nay, đối chiếu với các đòi hỏi đặt ra của Nhà nước khi hội nhập quốc tế, việc thiết chế bộ máy các cơ quan hành chính phải đáp ứng các yêu cầu về những tiêu chuẩn quốc tế để nền hành chính của chúng ta bảo đảm phù hợp với nhiều nền hành chính trên thế giới từ việc tổ chức bộ máy; phân công, phân cấp thực hiện chức năng, nhiệm vụ (giữa trung ương và địa phương, giữa hành chính đô thị với hành chính ở nông thôn và mối quan hệ giữa các cấp chính quyền địa phương) trên cơ sở các nguyên tắc bình đẳng, nhất là trong đối xử quốc gia, nguyên tắc dân chủ (kể cả trong tài phán, trong cơ chế phân công, phân cấp hành chính), công khai và tính chịu trách nhiệm tới việc xây dựng các thủ tục hành chính đơn giản, gọn, nhẹ và nhanh chóng cùng với chế độ công vụ mang tính khoa học, kỷ cương, kỷ luật và chuyên nghiệp. Cùng với việc đổi mới mô hình tổ chức bộ máy chính quyền thì việc quan trọng trong xu thế ngày nay là cần phải thiết lập lại hệ thống tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ. Đây là hai nội dung không thể tách rời mà phải luôn song hành nhằm tìm ra phương thức tổ chức phù hợp với từng vùng, từng khu vực hay từng khu đô thị, từ đó chúng ta sẽ có mô hình chính quyền hoàn chỉnh hay mô hình chính quyền tương thích với hoạt động quản lý hành chính - lãnh thổ trên cơ sở các yếu tố truyền thống, dân tộc, tôn giáo và nhiều yếu tố khác nữa.

Việc tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ của Nhà nước ta trong những năm qua mặc dù đã được hoàn thiện một bước nhưng vẫn còn ảnh hưởng đậm nét của cơ chế quản lý tập trung, mệnh lệnh theo cấp bậc, nhìn chung, chưa có sự quan

tâm đến tổ chức quản lý lãnh thổ làm cho việc quản lý chưa đạt hiệu quả cao có một trong những lý do chính là chúng ta chưa định hình về một triết lý tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ. chưa xuất phát từ xem xét hiệu quả để phân định đơn vị hành chính. Chính vì vậy, theo quan điểm của Chương trình tổng thể cải cách nền hành chính nhà nước giai đoạn 2011-2020 và Nghị quyết Trung ương 5 (khóa X) về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước, chúng ta cần đổi mới mạnh mẽ tư duy, xây dựng quan điểm lý luận có tính đột phá trong cải cách hành chính nhà nước để đưa ra những giải pháp hiệu quả nhằm bảo đảm chức năng quản lý nhà nước có hiệu quả, chính quyền gần dân và các yêu cầu của cải cách nền hành chính quốc gia trong việc giải quyết các xung đột ngày càng phức tạp và đa dạng hiện nay.

Nhằm cung cấp cho bạn đọc một số nội dung về những vấn đề nêu trên, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật phối hợp với Học viện Hành chính xuất bản cuốn sách ***Tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ Việt Nam (Sách tham khảo)***, do Tiến sĩ Nguyễn Thị Phượng làm chủ biên. Cuốn sách đã nêu ra những giải pháp thiết thực nhằm giải quyết những bất cập, hạn chế của cách thức tổ chức đơn vị hành chính - lãnh thổ nước ta thời gian trước như nhiều đầu mối tầng nấc, bộ máy hành chính công kênh, số lượng biên chế quá tải, lạm chi ngân sách, v.v., phù hợp với mục tiêu cải cách hành chính, đáp ứng yêu cầu quản lý nhà nước phù hợp với những đặc điểm về tự nhiên, con người của Việt Nam cũng như phù hợp với xu thế của thời đại.

Cuốn sách là tài liệu tham khảo có tác dụng thiết thực đối với công tác quản lý của bộ máy hành chính tại tất cả các địa phương trong cả nước.

Xin giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 4 năm 2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI NÓI ĐẦU

Tổ chức đơn vị hành chính lãnh thổ Việt Nam là cuốn sách được nghiên cứu và trình bày dưới dạng thống kê, khái quát và so sánh thực tiễn hoạt động tổ chức phân chia các đơn vị hành chính - lãnh thổ từ sau khi Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, trong đó có lược trích những giai đoạn lịch sử chủ yếu về phân chia đơn vị hành chính - lãnh thổ trước đó của các nhà nước phong kiến.

Cuốn sách được viết bằng ngôn ngữ hành chính, đơn giản, dễ hiểu và có trích dẫn những thông tin từ thực tiễn pháp luật trong tổ chức các đơn vị hành chính của Nhà nước Việt Nam qua nhiều thời kỳ và có liệt kê nguồn tư liệu mang tính minh họa.

Cuốn sách được xuất bản với mong muốn cung cấp cho các nhà quản lý, nhà nghiên cứu khoa học hành chính cái nhìn trung thực về việc tổ chức phân chia đơn vị hành chính - lãnh thổ của Việt Nam qua nhiều thời kỳ và trong bối cảnh nhận thức về pháp luật đang có nhiều thay đổi cần có lời giải đáp, đặc biệt là trong mỗi bước đi cần tìm ra được phương pháp để giải quyết những vấn đề đó. Vì vậy, hy vọng cuốn sách sẽ góp phần vào công cuộc cải cách, thay đổi tư duy, cách nhìn và tiến trình quản lý hành